

THÔNG BÁO TỔ CHỨC HỘI THẢO

“Quản lý và Sử dụng Đất đai tại các Cộng đồng Dân tộc Thiểu số Miền núi”

Viện Nghiên cứu Sinh thái Chính sách Xã hội (SPERI), Viện Tư vấn Phát triển (CODE), Trung tâm Tư vấn Quản lý Bền vững Tài nguyên và Phát triển Văn hoá Cộng đồng Đông Nam Á (CIRUM) trân trọng thông báo và kính mời các cơ quan, đơn vị và quý vị quan tâm đăng ký tham dự hội thảo “Đất đai tại các vùng đồng bào dân tộc thiểu số miền núi dự kiến sẽ tổ chức vào ngày 1 tháng 11 năm 2012 tại Khách sạn La Thành - Hà Nội.

I. Đặt vấn đề

Việt Nam có diện tích tự nhiên khoảng 33,095 triệu ha, xếp thứ 58/200 quốc gia về diện tích, nhưng diện tích bình quân đầu người rất thấp xếp thứ 159/200 quốc gia và chỉ bằng 1/6 bình quân của thế giới. Đến năm 2010, Việt Nam đã khai thác sử dụng khoảng hơn 10,1 triệu ha vào sản xuất nông nghiệp, sử dụng cho mục đích lâm nghiệp khoảng 15,4 triệu ha và còn khoảng 2,6 triệu ha đất đồi núi chưa sử dụng (đất trống đồi trọc) có tiềm năng phát triển lâm nghiệp⁽¹⁾. Đất lâm nghiệp và tài nguyên rừng phân bố chủ yếu ở vùng miền núi, là vùng đầu nguồn của nhiều hệ thống sông suối, vùng sâu vùng xa, vùng biên giới và là nơi định cư của gần 25 triệu người, trong đó có khoảng 13 triệu đồng bào dân tộc thiểu số (chiếm khoảng 14% dân số cả nước). Vì vậy rừng và đất lâm nghiệp của Việt Nam có vị trí đặc biệt quan trọng trong phát triển kinh tế xã hội, bảo vệ môi trường sinh thái và an ninh quốc phòng của Việt Nam.

Rừng và đất rừng là không gian sinh tồn gắn với truyền thống văn hoá xã hội và là nguồn lực tự nhiên rất quan trọng để duy trì sinh kế của cộng đồng các dân tộc miền núi. Lịch sử phát triển của đất nước cho thấy, việc đảm bảo ổn định cuộc sống cho đồng bào miền núi có vai trò đặc biệt quan trọng đối với việc ổn định xã hội, phát triển kinh tế, bảo đảm an ninh quốc phòng của quốc gia cũng như bảo vệ môi trường sinh thái. Cộng đồng các dân tộc miền núi luôn là hậu phương vững chắc cho sự nghiệp giải phóng dân tộc của Việt Nam. Vì vậy, Đảng và Nhà nước luôn xác định vấn đề nông nghiệp, nông thôn miền núi và vấn đề dân tộc là những lĩnh vực ưu tiên đặc biệt trong chính sách phát triển kinh tế xã hội của quốc gia. Nhiều chủ trương chính sách hỗ trợ phát triển kinh tế xã hội, nhiều chương trình xoá đói giảm nghèo đã được ban hành qua các giai đoạn phát triển của đất nước, trong đó quan trọng nhất là các chính sách giải quyết đất đai cho đồng bào dân tộc thiểu số miền núi. Mặc dù có tiềm năng lớn về đất đai, đặc biệt là đất lâm nghiệp nhưng vùng miền núi hiện nay lại là những vùng có nhiều áp lực về thiếu quỹ đất để giao cho các hộ đồng bào dân tộc thiểu số nghèo. Thực tế cho thấy, quá trình thực thi chính sách phát triển kinh tế xã hội vùng dân tộc thiểu số miền núi đã và đang bộc lộ nhiều vấn đề bức xúc trong quản lý sử dụng tài nguyên đất đai và tài nguyên rừng, đặc biệt là tình trạng thiếu đất sản xuất của đồng bào dân tộc thiểu số. Vấn đề này đang trở thành rào cản

¹ Quyết định 2282/QĐ-BTNMT ngày 8/12/2011 về Phê duyệt và công bố kết quả thống kê diện tích đất đai đến 1/1/2011

trong quá trình đảm bảo sinh kế và ổn định xã hội tại các vùng đồng bào dân tộc thiểu số miền núi Việt Nam.

Trong bối cảnh đó, trong chương trình giám sát năm 2012, Ủy ban thường vụ Quốc hội thành lập đoàn giám sát về “*Việc thực hiện chính sách pháp luật về đất ở, đất sản xuất cho đồng bào dân tộc thiểu số*” theo Nghị quyết số 438/NQ-UBTVQH13 ngày 12/1/2012 của Ủy ban thường vụ Quốc hội. Báo cáo kết quả giám sát sẽ gửi đến Đại biểu Quốc hội thảo luận tại kỳ họp thứ 4 - Quốc hội khoá XIII vào tháng 10 - 11/2012. Vấn đề đất đai cho đồng bào dân tộc thiểu số cũng là nội dung quan trọng trong kế hoạch sửa đổi bổ sung Luật đất đai sẽ được Quốc hội thảo luận tại kỳ họp thứ 4 vào tháng 10 - 11/2012 và thông qua tại kỳ họp thứ 5 vào tháng 5/2013.

Để có những ý kiến đóng góp tích cực cho vấn đề này, trên cơ sở kết quả nghiên cứu thực tiễn ở các vùng dân tộc thiểu số, Viện Nghiên cứu Sinh thái Xã hội (SPERI), Viện Tư vấn Phát triển (CODE), Trung tâm Tư vấn Quản lý Bền vững Tài nguyên và Phát triển Văn hoá Cộng đồng Đông Nam Á (CIRUM) tổ chức Hội thảo với chủ đề “*Quản lý và Sử dụng Đất đai tại các Cộng đồng Dân tộc Thiểu số Miền núi*”. Hội thảo là cơ hội để các nhà nghiên cứu, các tổ chức khoa học công nghệ, các cơ quan hoạch định chính sách và quản lý nhà nước các cấp, tổ chức xã hội và cộng đồng địa phương gặp gỡ, trao đổi chia sẻ kết quả nghiên cứu và thông tin thực tiễn. Từ đó, Hội thảo đề xuất chính sách và giải pháp thực hiện nhằm giải quyết các vấn đề đất đai tại các cộng đồng dân tộc thiểu số góp phần ổn định cuộc sống, phát triển kinh tế, bảo vệ môi trường bền vững và giữ vững an ninh quốc phòng vùng miền núi.

II. Mục tiêu Hội thảo

1. Trao đổi, cung cấp các thông tin về thực trạng quản lý, sử dụng đất đai và tình trạng thiếu đất sản xuất ở các vùng đồng bào dân tộc thiểu số miền núi;
2. Chia sẻ kinh nghiệm giải quyết các vướng mắc liên quan tới đất sản xuất nông lâm nghiệp vùng đồng bào dân tộc thiểu số;
3. Đề xuất khuyến nghị chính sách và giải pháp liên quan tới quản lý và sử dụng hiệu quả tài nguyên đất và rừng nhằm đảm bảo cuộc sống cho cộng đồng các dân tộc miền núi.

III. Chủ đề thảo luận

Hội thảo dự kiến sẽ tập trung chia sẻ, thảo luận các chủ đề chính sau đây:

1. Phản ánh thực trạng những bất cập, tồn tại quản lý sử dụng đất sản xuất nông lâm nghiệp và vai trò của cộng đồng dân tộc thiểu số miền núi trong quản lý, sử dụng đất và rừng trong nhận thức và trên thực tế;
2. Kinh nghiệm thực tiễn giải quyết các vướng mắc trong quản lý sử dụng đất nông lâm nghiệp, tình trạng thiếu đất ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số miền núi;
3. Đề xuất kiến nghị điều chỉnh chính sách và giải pháp tổ chức thực hiện, giải quyết các vướng mắc về đất đai ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số đảm bảo phát triển bền vững.

IV. Thành phần tham gia

- Đại diện cơ quan quản lý, hoạch định và triển khai Chính sách Nhà nước các cấp;
- Các chuyên gia, cơ sở nghiên cứu liên quan;
- Đại diện các chủ thể quản lý đất đai (Hộ gia đình, cộng đồng, tổ chức nhà nước, tổ

chức kinh tế, chính quyền xã);

- Các tổ chức xã hội và giới truyền thông.

V.Phương pháp tổ chức và Đăng ký tham dự Hội thảo

1. *Phương pháp hội thảo:* Trình bày tham luận và thảo luận chung/thảo luận nhóm.
2. *Đăng ký tham dự:*
 - Quý vị quan tâm có thể đăng ký tham dự hội thảo theo mẫu đính kèm. Thời hạn đăng ký tham dự trước ngày 20 tháng 10 năm 2012.
 - Sau khi nhận được bản đăng ký tham dự, Ban tổ chức sẽ gửi thư mời chính thức (kèm chương trình hội thảo) tới các đại biểu trước ngày 20 tháng 10 năm 2012.
3. *Hỗ trợ kinh phí:* Ban tổ chức sẽ hỗ trợ bữa ăn trưa ngày 1/11/2012 tại khách sạn. Các chi phí khác như đi lại, ăn, nghỉ... do các đại biểu tự trang trải.

Mọi thông tin chi tiết và đăng ký tham dự hội thảo xin liên hệ:

Viện Tư vấn phát triển (CODE)

Tầng 5, Nhà số 5, Ngõ 535, Ba Đình, Hà Nội.

Email: nmpuong@codeinter.org

Liên hệ trực tiếp: Bà Nguyễn Minh Phương: 04.37711173 hoặc 0985713430

Rất mong sự quan tâm, tham dự và đóng góp của quý vị!.

Xin trân trọng cảm ơn!

BAN TỔ CHỨC HỘI THẢO